

ADEVĂRUL

FOAIE RELIGIOASĂ

ABONAMENTUL:

PE UN AN 2-50 filleri
 PE JUMĂTATE AN 1-30 „
 PENTRU STRĂINĂTATE PE AN 3- cor.

APARE:

ÎN FIECARE LUNĂ ODĂTĂ. ABONAMENTUL SĂ SE TRIM
 LA WELKER JÓZSEF, BUDAPESTA, VII., HÁRSFA-U, 33
 TOATE SCRIERILE LA V. BERBEČAR, KÖRÖS-BÖKÉNY

ZIS'A IISUS: „EU SUNT CEA, ADEVĂRUL ȘI VIAȚA.“ (IOAN 14, 6)

„Intăriți-vă și să nu slăbească mânele voastre!“

II. Cronica 15, 6—8.

Războiu! De câte ori am auzit, cetit și vorbit noi acest cuvânt în zilele din urmă! Și fiecare din noi știe, ce are aceasta de însemnătate. Deși nu o știm noi încă toți din păianie, dară zilele din urmă au făcut și celor mai tinări însemnătatea acestui cuvânt clar.

Patruzecisitrei (la noi cam treizeci-șisăză de la ocuparea Bosniei până acuma) de ani a dezvoltării pacinice a zăc napoia noastră, decând am băgat sabia în treacă. De odată în mijlocul lucrării noastre pacinice erupse fortuna care de mult deja s'a adunat la olaltă pe cerul european. Țara noastră pacinică s'a transformat într'o tabără. Poporul nostru să grăbește la arme. Bărbați cu părul sur și tinari înfloritori să pun sub steaguri, și în sute de mii merg fiii nostri bravi la granițele țării la răsărit și apus.

Și către vrăjmașii nostri din ost și vest s'a însoțit și Anglia cea creștină. Aceasta nu am fi așteptat dela Anglia cea „pioasă“, că se va pune pe partea noizătorilor de rege. Dumnezeu va fi și aici judecătorul. Iar noi voim să spunem în urma lui Bayer: „Cu un vrăjmaș mai mult și pentru aceea o cauză mai mult, a zidi pe D-nezeu și a ne pune cât mai strîns la olaltă.“

I. Și textul nostru vorbește despre războiu: „Un popor fu încălecat de alt popor, și o cetate de altă cetate“. Acest cuvânt vechiu alui Dumnezeu își află în zilele noastre mai odată împlinirea sa.

Vremea noastră ne amintește vremea lui Frideric cel Mare, și noi germanii putem iarăși vorbi odată despre „vrăjmașii jur împrejur“ (dară și noi în austro-ungaria am putea mai tot așa zice, că Serbia, Muntenegru, Rusia și de n'ar sta Rumânia și Italia în neutralitate, am avea și noi o mare parte a granițelor noastre amenințate de vrăjmași). Și vremea noastră ne amintește vremea cu o sută de ani mai înainte. Încă stăteam noi în sămnuțul sărbătorilor libertății, și în mijlocul amintirii acelor zile mari am pățit-o noi înșine, ce făcea aceea vreme atât de mare: un popor unit de frați, pre cari îi chiamă regele și aceia toți, toți veniră.

În zilele de pace să părea uneori, ca și când duhul de partide și ura de clase ar amenința unitatea poporului nostru cu ruin. Și doară au socotit vrăjmașii nostri cu aceea. Numai lipsa patriei noastre ne-a unit iarăși odată. Gardurile sunt rupte, noi suntem numai frați germani încă, și ce în vreme de pace mergea despărțit, aceea stă astăzi umăr lângă umăr, ca pentru o cauză mare și sfântă, pentru libertatea patriei să se lupte.

Și va fi o luptă fierbinte; dară să luăm și noi ca părinții nostri sborul nostru către Dumnezeu, și cu Dumnezeu nostru vom face lucruri mari.

Dară textul nostru nu vorbește numai despre o luptă înspre afară, ci și despre o luptă înspre lăuntru.

La v. 8. cetim noi: „Și Asa depărtă uriciunile din tot pământul lui Iuda.“ Când acest rege pios umili pre vrăjmașul din afară, atunci să înarmă și contra vrăjmașului din lăuntru. Idolii, cărora s'a închinat Israil, fură stricați, înălțimile ruinate, astarteele nimicite și așa fu și cu vrăjmașii din lăuntru gătat.

Oare nu are și patria noastră tot felul de vrăjmași în lăuntru ei? Aceia sunt zeii cei streini, cari au abătut inima poporului nostru dela Dumnezeuul său.

Doară trebuia să ajungem noi iarăși odată așa o vreme, ca să ne gândim la Dumnezeuul nostru.

Războiul beției care pre așa mulți bărbați de ai noștri i-a ferecat în lanțuri; războiul desfrinării, care așa multă viață înfloritoare a ruinat; războiul poftei petrecerei și a poftei gătelei (moda, îmbrăcămintea, portul luxurios), care facu pre poporul nostru a uita de Dumnezeuul său; războiul a toată cearta de partide și toate acelea, cari despart inimile germane (și maghiare); războiul și a toate pagubele, cari să află între poporul lui Dumnezeu: a neubirei și certeii, a căutării de drept și a spiritului judecator!

II. *Textul nostru vorbește mai departe despre o căutare alui Dumnezeu și despre o aflare. (v. 4.)*

În zilele bune mulți s'au îngrijit foarte puțin de Dumnezeu. Mulți au pierdut pre Dumnezeuul lor și s'au cufundat în necredință și credință deșartă. Dară lipsa învăță a se ruga, și mulți au luat în aceste zile Biblia lor la mână, s'au întors pe cale și apoi la Dumnezeuul lor. Poporul nostru să învăță din nou a crede și a se încrede în Dumnezeu. Prin țara noastră merge nu numai o mișcare mare

națională, ci și o întrebare și căutare puternică după Dumnezeu. În presa noastră domnește un alt ton, în poporul nostru un alt spirit, și mulți cari au gătat deja cu Dumnezeu, să întorc iarăși la el cu căință.

Și textul nostru spune: „Și eu mă voiu lăsa aflat de ei“. Așa era pe vremea lui Israil, și așa era întotdeauna și în istoria noastră. Când noi ne-am întors dela el, atunci lăsa el vrăjmașii nostri asupra noastră, dară când apoi îl căutam iarăși, să lăsa el iarăși aflat. El să lăsa aflat în anul 1813 și 1815, el să lăsa aflat în anul 1870/71, și el se va lăsa și în zilele noastre de poporul nostru aflat.

III. *Pentru aceea ne și strigă nouă textul nostru: „Întăriți-vă!“ (v. 7.)*

Este o vreme grea, și noi, cari am avea să mângăiem (întărim pre alții), o simțim, cât de greu este, a șterge lacrimile. Vorbe omenești, ori cât de bine ne pică, numai puțin pot astăzi împlini. Dară noi avem un Mângăitor, care ne poate nespuse de mult mângăia în toată strimtorarea noastră. Fiți mângăiați (întăriți-vă), voi fraților, cari mergeți afară, Dumnezeu va fi cu voi, și fiți mângăiați, cei ce rămâneți în patrie, Dumnezeu și vouă va împlini cuvântul său și va fi cu voi în toate zilele.

IV. *Și textul nostru ne provoacă în sfârșit la conlucrare și ne făgăduiește o plată mare. „Să nu slăbească mânele voastre, căci este resplătime pentru lucrul vostru.“ (v. 7.)*

Frații nostri s'au grăbit la luptă, ca să se prezinte vrăjmașului, și mai că ni se pare o înapoiare, că încă trebuia să fim aici.

Dară Dumnezeu nu numai pe sama acelora are un serviciu, care stau afară, ci și pe sama noastră, cari am rămas în patrie. „Să nu slăbească mânele voastre,“ aceasta ne sună nouă, cari încă suntem acasă. Noi să ne suim asemenea unui Moisi, pe vârful muntelui, ca să sprijinim pre cei luptători prin rugăciunea noastră. Patriei noastre nu-i lipsesc în aceasta vreme numai luptătorii curagioși, ci

și rugători credincioși. Și cât alt lucru mai este, care trebuie făcut! În câmp trebuie făcut lucrul plugarului; crucea roșie și reuniunea femeilor patriei așteaptă după mâini voioase și daruri la grijirea celor răniți și acelor rămași napoi.

„Să nu slăbească mânele voastre!“ Să aducem jertfele, cari le prelinde patria dela noi în aceste oare serioase. Ranele sunt atât de multe, cari trebuie legate, lacrimile sunt așa multe, cari ar trebui șterse, și lipsa e atât de mare, care trebuie liniștită.

Și textul nostru încheie: „Este respălțire pentru lucrul vostru.“ Fraților, există vr'o mai frumoasă respălțire decât ținerea patriei noastre? Există vr'o mai frumoasă problemă ca păstrarea libertății noastre? Există oare vr'un lucru mai nobil ca ștergerea lucrurilor, alinarea lipsei și a lega ranele? Lucrul cel amar îl luară pe ei frații noștri, cari s'au pus în șir și linie, ca cu corpurile lor să formeze un părete viu în jurul patriei. Și ei au făcut-o în credința, că și noi în patrie ne vom face datorința.

Pentru aceea nu slăbească mânele voastre, căci lucrul vostru își are respălta. Noi voim să ne rugăm și să ne luptăm, voim a ne încrede în Dumnezeu, voim a lucra și a ajuta; Dumnezeu cu noi și noi cu Dumnezeu, așa voim noi să prăbușim pre vrăjmașii noștri de din afară și de de din lăuntru și a lua învingerea!

Din Wge.

Un glas din armată.

Din epistola unui oficer credincios german luăm următoarele:

„Seriositatea vremii noastre ar trebui ca pre toți fiii lui Dumnezeu să-i aducă la cunoștința unității și a aparținerei lor de olaltă!

Ce mare lipsă avem noi de rugăciunea d-voastră și vă suntem mulțumitori pentru aceea! Vremea liniștei e de multe ori scurtă și va fi curând și mai scurtă.

1. Rugați-vă d-voastră, ca noi cei credincioși, să păstrăm în toate pozițiile credința, să nu ne temem nici-odată, să ne dovedim ca ostași credincioși, conștiincioși, decisi și cuminte, și ca Domnul să dea rezultat serviciului nostru!

2. Rugați-vă d-voastră, ca noi nu numai de piericoalele lumii și toate câte ne încunjură și dormitează în noi să fim scutiți, ci mai mult să putem fi și altora ca arătători de cale spre viață!

3. Rugați-vă d-voastră pentru sutele de mii, cari merg la luptă nemântuiți, ca Domnul să deschidă inimile lor, dară și a acelor, cari rămân în patrie!

4. Da, rugați-vă pentru frații din sirele vrăjmașului și pentru acelea popoare, ca acest războiu din urmă să servească la aceea, ca să deschidă ușile evangheliei și inimile cu conștiințele lor să se trezască.

5. Rugați-vă, ca fiecare ostaș german și austriac — dela conducătorul armatei până la cel mai de jos — să-și facă datorința sa cu credincioșie și ca Domnul să dea rezultat la acestea!

6. Rugați-vă pentru înțelepciunea conducătorilor armatei noastre și pentru bărbații statului și biruința armelor noastre!

7. Rugați-vă, ca războiul să rămână departe de granițele patriei noastre, dară și pentru locuitorii districtelor, în cari se va desrola războiul.

8. Fiți d-voastră siguri, că noi suntem gata, a aduce ori-ce jertfă. Faceți și d-voastră în patrie tot așa!

Eu sămțesc privilegiul, a trece prin acest timp ca un fiu alui Dumnezeu, și mă liniștesc în aceea, ce stă scris la Romani 14, 8. Desigur înse vor veni încă probe a credinței. Aci avem noi lipsă de rugăciunea d-voastre.

9. În sfârșit rugați-vă și pentru aceia, cari au lăsat pre iubiții lor a merge în războiu, pentru soții, mame și copiii. Apoi vă umiliți dimpreună cu mine sub vina cea mare a poporului german — și noi mai mult pentru a poporului maghiar, adecă a locuitorilor ungariei —, care sunt necredința,

critica bibliei, serviciul mamonului, și pofta trupului. Dacă privim la ele, vedem o prăpăstie. Dară fiți d-voastră bărbați, cari pășesc în ruptură, cari iau vina pe sine și cer grație! Și dacă suntem pe cale nelegiuită trași în războiu, totuși nu putem cere dreptate, ci numai grație, pentru poporul nostru și pentru ieșirea în capăt a războiului.

Cugetele d-voastre nu fie acuma pline de aceea, că revenirea Domnului este naintea ușei, — cât de adevărată și prețioasă și este asta ne-dejde —, ci ca Domnul în asta vreme serioasă ne dă nouă fraților ocaziune, a dovedi credința, și tot așa și d-voastră în patrie. Și aceasta este, prin care să mărește Dumnezeu. (I. Petru 1, 6—7.)

Eu pentru persoana mea pot în aceste puține zile despre multe dovezi apucabile a bunății Domnului cu cari el m'a încurajat pe cale spune Eu presămțesc, regimentul meu în scurtă vreme va ajunge la graniță în front.

Mulțămită fie lui Dumnezeu pentru așa oficeri și trupe! Desigur voim noi toți să fim credincioși în rugăciune!

Din Wge.

Războiul universal.

Cum curge războiul?

Rezbelele încă acuma (în Sept.) curg în diferite părți ale Europei.

Germanii au ocupat mai întregă Belgia. Regele belgiei, guvernul și visteria întregă au fugit în Antwerpen. Orașul cel și de altcum foarte întărit îl întăresc și mai tare, ca să-i scutească de puterea armatei germană; dară într'o noapte a apărut asupra orașului un aeroplan oriaș de alui Zepelin și a aruncat jos bombe, mai ales pe casărmi și edificii comune și pe palatul regesc. Pustiirea a fost înfricoșată. Multe căși au pustiit.

În războaiele de mai nainte n'o fost încă așa. Acuma nu numai din lături, oi și de-asupra trebuie a se apăra; dară oare cum? Și dacă vor afla mai

târziu apărarea contra vrăjmașului de-asupra, să poate întâmpla, că de din jos, de către pământ va fi atacul mai îngrozitor.

Aceste cazuri sunt îndemnări către oameni, ca toți să se silească la o pace durabilă. Toți trebuie să cunoaștem, că atárnăm unul dela altul și așa trebuie ca unul pre altul iubind, ajutând, sprijinind, în familii frumoase mari trăind unul spre binele celuilalt să mergem pe căile vieții astei pământești. Dară la acestea numai prin întoarcerea către Dumnezeu, prin primirea evangheliei în inimă, prin cugetul lui Iisus să pot ajunge. Oh, Dumnezeu nostru ne ajute la aceasta.

Trupele germane au pășit din mai multe laturi hotarul franțuzesc, în mai multe ciocniri au bătut armata Franței și Angliei, și s'au apropiat deja de capitala Franței, de Paris. Multe întărituri sunt deja în mânele lor.

Rușii s'au băgat pe două laturi pe teritorul Germaniei. Și încă în laturea ce se întinde spre răsărit a Prusiei partea de miazănoapte și miazăzi. În partea de miazănoapte au intrat deja adânc, când în partea de miazăzi au fost oprți prin puterea germană și au suferit lângă orașul Ortelsburg o mare bătăiă. Trupele germane i-au încunjurat din trei laturi pre ruși, au prins 70,000 de ostași, mai mult de 500 tunuri, o multime de altfel de mijloace pentru rezel au prădat și au strîmtorit armata rusască pe locurile băltoase (mocerloase) ce se întind spre miazăzi.

Trupele austro-ungare au înaintat biruind în sus în Galiția rusască pe amândouă laturi a fluviului Vistula până la riul Bug. Înse trupa rusască a intrat în partea de miazănoapte-răsărit și răsărit în Galiția și puterea mai mare preste Brody spre Lemberg. Înaintea orașului Lemberg i-a oprit trupele noastre într'o linie foarte lată; multe sute de bătăi s'au desvoltat și între cele două armate oriașe a ținut lupta mai multe zile. Într'acestea o parte din trupele austro-ungare înaintând spre miazănoapte, a bătut

trupele rusești pela Zamostje și Ty-schowzse într'atăta, că acelea au fost silite a fugi preste riul Bug. Multe mii de prizoneri au prins și au prădat mai mult de 160 tunuri trupele noastre. Partea ce înainta spre miază-noapte a ajuns până la orașul Lublin; dincontra trupa noastră mare de lângă Lemberg după 10 zile de luptă crâncenă din privire strategică a lăsat Lembergul și s'a retras spre apus unde după puțină reculegere a luat din nou sus lupta, căpătând și alte puteri mai nouă și după poruncă venind și ceialalți dela urmărirea vrăjmașului, și au avut din nou o luptă amarnică de 5 zile, făcând prizoneri și pradă. — La câmpul de miazăzi a luptei au trecut la Mitrovița (în Sept. 6.) de dimineața ca la 16,000 sirbi preste Sava. Trupa noastră a îngăduit pătrundere lor înainte, dară apoi dintr'odată s'au aruncat asupra lor și o parte a sirbilor (cam 4,000) au prins, o altă parte au strimtorit-o în apa Savei sau i-a pușcat, a treia parte a fugit, dară și din aceștia mulți fură puștiați. — De tot sunt până acuma (în 17 Sept.) 41,000 ruși, 8000 sirbi și 300 tunuri în mâinile noastre. Fie lăudat Dumnezeu!

Lupte biruitoare au curs și în Muntenegru. O brigadă de munte a noastră a căpătat porunca, ca să meargă spre Korito-Kobila, Glaba-Mekagruba, ca să respingă trupa vrăjmașului ce zăcea în apropierea lui Korito, napoi. Ahea să iviseră ai nostri lângă Korito, i-a primit vrăjmașul cu foc. Comandantul lor a fost un general rus. Lupta s'a început cu asalt și ai nostri s'au aruncat asupra vrăjmașului cu curagiu lăpădător de moarte. După lupta crâncenă da șasă zile, în care ne-au venit și trupe germane întru ajutor, am cuprins locurile susnumite, ce erau bărbătește apărate, care acuma sunt ale noastre.

Prizonerii.

Mulți prizoneri să transportează de pe câmpurile de luptă în diferitele locuri ale patriei noastre. Prizonerii

ruși fac deja mai multe mii, între cari sunt și mulți oficeri, ba și oficeri înalți.

Lângă Estergom într'o mare fabrică și localitățile ei laterale sunt ca la 2500—3000 prizoneri, atât de pe câmpul sîrbesc, cât și de pe cel rusesc de luptă. Și în cetatea Comarom să due mai mulți.

Ministrul de interne a dat o regulă, că cu cetățenii țărilor streine, cari nu conturbă regula, precum și cu prizonerii trebuie umblat bine, cu iubire de om fiecare și nu-i iertat a face soartea lor și mai amară. Edarea acestui ordin fi pică bine la fiecare inimă cu sâmt de iubire.

Noi trebuie să arătăm, că noi iubim și pre vrăjmașii nostri și către prizoneri suntem cu compatimire sinceră. Dacă vor ajunge apoi acasă, să ducă cu ei o amintire bună dela noi.

Germanilor nu puțin lucru le face așezarea celor 100,000 de prizoneri ruși, pre cari acuma în câteva zile fi prinseră pe latura de amiazăzi a Prusiei. Dară știm, că vor umbla cu ei omeneste și multor prizoneri le va pica mai bine în captivitatea germană, decât acasă la ei. Cu prizonerii franțuzi și englezi la olaltă sunt deja ca la 170,000.

* * *

Precând vorbim despre prizoneri, să ne aducem aminte de multele milioane ale prizonerilor sufletești, care să află legați cu legăturile beției, vieții necurată, sgârcenia, mânia, ura și blăstemul. Acești bieți prizoneri sunt siliți a se supune poruncei domnului lor tiran și nu înțeleg cuvântul acelor, cari vin la ei cu evangelia, ca să-i elibereze de sub puterea răutății.

Dee Părintele și Dumnezeu nostru, ca cu sfârșitul războiului să se deschidă cale liberă în toate părțile pe sama evangheliei și la cuvântul Domnului nostru să cadă jos lanțurile cele grele ale robiei sufletești. Dacă apoi milioanele cele multe va cunoaște libertatea sufletească și va gusta dulceața ei, atunci se va înceta și robia

trupească, că unde lucrează Duchul lui Christos, acolo este lumină, libertate și iubire.

Răniții noștri.

Atât de pe câmpul cel dela miazăzi, cât și de pe cel de miazănoapte de luptă să aduc ostașii răniți. În Buda-pesta sunt deja mulți și publicul poate — cu câtăva strimtorare — ca să-i cerceteze în vremurile hotărîte.

Răniții în general foarte bine sufăr morbul lor și nu sunt amăriți, ba încă mulți doresc napoi pe câmpul de luptă. Să poate spune, că — privind dela durerile lor, — să sântese bine.

Și publicul arată un foarte bun sâmn a iubirei patriotice. Voiesc a grămădi pe cei bolnavi cu darurile lor. Cine ce poate duce, dară firește că la unele ospitaluri e așa mare îmbulzala, că unii nici nu pot intra, că pecând ar veni rândul la ei, trece oară vizitei. Iar a lăsa în lăuntru numai mai mici grupe să pot.

E îmbucurător, că o așa iubire, voință de jertfit și aparținerea unuia către altul să descopere în societatea noastră. Oh de ar rămânea acest interes frățesc și în vremea de pace. Câte frumoase, câte bune s'ar putea atunci face. Așa o iubire de aproapele ar trebui să locuiască în general între olaltă. Spre omul creștin pătrunde aceasta atât de plăcut, că în grozaviile războiului vede desfășurându-se sântămintele compatimirei, simpatiei, aparținerei de olaltă și voința de jertfit.

Aceasta îmbucură, însuflețește inimile luptătorilor și le face starea lor plăcută.

Să învățăm și din această, că cu cât mai aproape venim la iubire, cu atât mai multă fericire să revarsă spre noi. Pentru această dară să ne silim la aceea, că iubirea cea adevărată s'o desfășurăm cu cuvântul și cu faptul înaintea conșoților noștri și pre ei, care într'atâta ne-a iubit că s'a jertfit pre sine pentru noi și a

suferit moarte amară pe Golgota, să-aducem la inimile oamenilor.

Și el fu rănit, dară noi prin ranele lui ne vindecăm.

Antologii din vremurile războinice.

I. Serviciu dumnezeesc în casarmă.

Cazurile războinice pre toți ne ating, din care urmare s'a întâmplat cazul de mai jos vrednic de urmat. În orașul Jászberény să află comanda întregitoare a reg. 29. a honvezilor, de acărui district după nașterea noastră apartinem noi, cu numele: Rózsa L. și Orezi S. din Kunhegyes, Kiss I. și subscrisul din Bpesta. Fie mulțămită bunului nostru Părinte și Dumnezeu, care nu stinge nici mucul fumegător, ba încă îl înviază, și așa ne-a condus pre noi la olaltă, că ir ocaziunea de față și aici, unde suntem între păreții cei serioși a căsar mei ce aud multe blăsteme, să fi așa suflete, de pe acărui buze s' sune glasul cel curat a evanghelie mântuitoare. Noi trei adunându-n într'un unghiu a odăiei, ca odinioar Sadrach, Mesach și Abednego, ar început serviciul nostru dumnezeesc de seară ca de obicei prin o cântări ceea ce creștinii nominali din juru nostru au ascultat cu glasul pipelc (lulelor) și cu zimbet ironic, ba înc au fost unii, cari ziseră demonstrin că asta nu-i de aici; dară mulțămint Domnului, el nu lasă cuvântul să a se întoarce gol napoi, că dup câteva zile și aici a adevărit putere sa cea mare; întrucât în luna trecut (aug.) 30-lea seara ca la 80 de băi, din diferite confesiuni ne-a rugat, ca să cântăm numai și s' cetim din biblie și ei ne vor ascult cu atențiune, care noi am și făcu cu mare bucurie și am cetit din ev Marcu 4, 35—41, care aplicând către stările din prezent am esplica că popoarele și astăzi sunt șgomo toase ca valurile mării; și bine est

Între fiii oamenilor acela, la acărui cuvânt să fie liniște. Așa nu numai unul este și acela-i Iisus Christos Fiul lui Dumnezeu celui viu, care poate toate face.

După puțină explicație s'a putut vedea pe fețele lor, că am vorbit către inimile tuturor. Apoi cu rugăciunea fr.-lor Rózsa și Orezi și cu o cântare am închis serviciul dumnezeesc și rugăm pe frații noștri cetitori, ca cu noi dimpreună să se roage Domnului, ca să dea binecuvântarea sa pe aceasta slabă mărturisire spre mărirea marelui său Nume și spre fericirea vecinică a conșoților noștri.

Szaniszló.

II. Rugăciunea honvedului.

(Estras dintr'o epistolă.)

1914. sept. 4...

... Mulțămesc iubite frate, că m'ai trimes așa cuvinte adevărat îndemnătoare; biblia mea e la mine, asta-i arma mea cea mai tare, că foarte de multe ori am lupte. Prea Domnul Iisus nici într'un loc nu vreu să-l recunoască... Dară pentru ceea mă bucur foarte, că înbitul Rescumpărător m'a sprijinit. Îți fac de cunoscut, că am înmormântat pre un camarad și preutul a fost afară, dară nu s'a rugat nimic, nici din sfânta Scriptură n'a spus nici un cuvânt și eu m'am întors apoi către Atotpoternicul Dumnezeu, către Părintele nostru și el m'a ajutat.

M'am rugat după cum în slăbi-ciunea mea m'a binecuvântat bunul Părinte. Atunci poporul s'a uitat câtva și toți s'au plecat pe genunchi.

Au plâns foarte și ostașii. Când voiam a mă întoarce din cimitir, veniră la mine, că oare ce sunt eu în civil? Zisei, că sunt un păcătos, ocupăciunea mea e ziuaș. Apoi iarăși plânseră și eu le-am vorbit din sf. Scriptură, din ev. Luca 14, 15-24.

Apoi iarăși mă întrebă, că cine sunt eu? ... Atunci am gândit, că câți sunt oamenii: cei setoși și osteniți, cari doresc după lumină, dară nu este cine să le-o arate...

I. H.

III. Prezentare.

„Dați Împăratului cele ce sunt ale Împăratului; și lui Dumnezeu, cele ce sunt ale lui Dumnezeu.“
(Ev. Mateiu 22, 21.)

O privești pătrunzătoare era în aceea vreme când la una poruncă a preainaltului nostru rege au mers la luptă milioanele celor ce pot prinde pușca la apărarea regelui și a patriei.

Fără deosebire de națiune ori rang să grăbesc din toate părțile, lăsând napoia lor părinții, copiii sau frații, fără de nici o întârziere să grăbește fiecare la locul destinat, pe altarul patriei.

La stațiunile drumurilor ferate fâl-făia vântul steaguri naționale. Peronul asemenea unui târg și pânăcând cei ce se îndepartă împodobesc vagoanele cu crengi verzi, până atunci cei ce rămân acasă presară drumul lor cu flori și fâl-făind cu batistele le spun rămas bun.

Trenul pleacă, dispăre din orizon pânăcând în vagoane fiecare să cufundă în gânduri, și dă în sine, apoi câte o întrebare: „oare unde mergem noi?“ Eu m'am tras într'un unghiu, am oftat în mine: Doamne, tu știi. Eu sunt în gânduri adânci cufundat și în întunec string către mine iubita mea biblie, arma cea prețioasă a ducului. În duch mă mai cobor odată jos la iubiiții mei, mai odată mă plec în adunare, mai odată cetes pe amvom: „Dacă cerul pământul în nimic s'a face, cuvântul lui Dumnezeu — totuși stă.“ Parcă sună în urechile mele cântarea cea frumoasă în chor: „Un steag mărit poartă fleștecare“, între ele îmi vin lacrimile și urmează: „Decurând voiu fi acolo sus în cer.“ — Oh ce dulci cuvinte, picăturile balzamelui vîndecător a speranței.

Apoi mă apucă o groază lăuntrică, doară mâne voiu sta deja naintea lui? Oh de ce n'am fost mai credincios? Cu mult mai mult ași fi putut face, cum voiu sta înaintea lui. Dară văd pe cruce pre mijlocitorul

de pe fața lui iubită strălucește mângăierea: „Charul meu îți ajunge.”

Pe dimineață ajunge trenul nostru într'o stațiune mare. Îmbulzeala e înfricoșat de mare; vin soții noștri din toate părțile. Mă plec afară preste barieră, privirea mea fuge până-n capăt preste cei ce-și iau rămas bun. E pătrunzător! În mulțime și un oficer tânăr își ia rămas bun dela mireasa sa, abea cinci minute, că s'au împreunat într'o sală a garei. Fiecare, care să îndepărtează împarte altfel de îndrumări și tren pleacă. Ce o promtitudine, toate părăsind a se grăbi la câmpul faptului.

Apoi gândesc napoi la cuvintele chiâmătoare ale lui Christos, precum aduna pre astași săi sub steagul său, a da: „lui Dumnezeu, ceea ce este alui Dumnezeu.” Unul își luă femei, nu poate merge. Altul și-a luat pământ, nu poate merge. Al treilea voia să-și îngroape pre tată-său etc. Dece fi asta? Pentru ce iubitul meu compatriot?

Biblii vechi, pravoase, foite lăpădate și alte scrieri religioase ce mult veți vorbi voi contra noastră!

Mulți s'ar sili a da și lui Dumnezeu partea ce fi se cuvine (Ps. 50, 14.) dacă ar mai putea odată, dară nu este amânare: Prezentare!... Și și trebuie plecat, rămâne țarina (rămâne femeea, rămân boii, rămâne ori-ce lucru), precum este, așa îl ajunge socoteala.

Fii credincioși rescumpărații lui Iisus, creșteți credința noastră voi semne a timpilor din urmă. Să ne rugăm, ca să învingă adevărul. Să ne silim cu toți a da „cesarului ceea ce e a cesarului, și lui Dumnezeu, ceea ce este alui Dumnezeu.”

Rămâi și cu mine Domnul meu, stai lângă mine până la ultima respirație. La inima mea apăs scumpul tău cuvânt, asta a fost mângăierea mea în așa multe năcazuri, o duc cu mine.

Mi-a fost stea în vremea lucrării,
Fie-mi balzam pe câmpul luptării.

M. K. in M. K.

Când se va mișca nu numai pământul ci și cerul.

Din mobilizarea militară de acuma foarte mulți poate învăța omul creștin.

O știm, că când cu mai multe săptămâni mai înainte a venit porunca mobilizării, de-odată s'a mișcat țara întregă; zic de odată, că abea s'au pus afară publicațiile și abea au sunat pe sate baterea tobelor publicatoare, s'au și mișcat oamenii cu mic, cu mare și după puține oare au și transportat trenurile pre cei obligați de luptă cari să înștiințau la oaste.

În fiecare casă, stradă, colțul uliței, prăvălie numai despre aceasta vorbeau și stradele și drumurile s'au umplut de mulțimea oamenilor. La stațiile drumurilor ferate aștepta mulțimea bărbaților, femeilor și copiilor după trenuri. Și când a ajuns trenul, s'a început despărțirea între părinți, fii, soți căsătorii, între lacrimi, îmbrățișându-se și sărutându-se pe lângă strigarea „Dumnezeu cu voi.”

Iar stradele orașelor să umplură de persoane ostășesti, cari pe jos și cu trenurile s'au grăbit a se prezenta la locurile destinate. Apoi a sunat orașul de cântece, steaguri falfăiau și ici, și colea. Vorbiri insufleteitoare au sunat și cântări de luptă s'au făcut, pre care poezii insufleteți populari le-au alcătuit cu grabă.

Iar după puține zile s'au umplut trenurile duruitoare cu ostași și pe drumurile țărăști și pe cele de câmp s'au putut observa mulțimile de cai, cari încă fură duși pe câmpul de luptă.

S'ar putea încă aminti în multe locuri femeile, cari cu flori, mâncări, beuturi au umblat a face pe placul celor ce au plecat la luptă. Automobilele alergau dintr'un loc în altul și trăsuri încercate au adus la olaltă lucrurile lipsite.

Toate acestea s'au întâmplat dintr'odată, la o poruncă. La a cărui poruncă?

La a regelui; la porunca lui dată s'a mișcat țara și cu omagiu au strigat să trăiască acela, dela care a venit porunca.

Fiecare a fost în curat cu aceea, că la porunca cea mai naltă trebuie să fie tot omul în picioare, către care s'a îndreptat aceasta poruncă.

Și țara s'a mișcat. Milioane și milioane de oameni s'au mișcat. Iute, dintr'odată!

Oh din aceasta foarte mult poate învăța omul creștin. Idee, baremi o idee slabă poate să-și facă despre o altă mobilizare, care se va întâmpla, — nu știm când, dară de sigur se va întâmpla și când se va mișca nu numai pământul, ci și cerul, precum este scris: „Încă odată, vouă clăti nu numai pământul, ci și cerul.” (Epistola către Ebrei 12, 26.)

Această mobilizare mare nedescriptibilă încă la un cuvânt, la un cuvânt de poruncă se va întâmpla dintr'odată, iute într'o clipă la sunetul trimbiței din urmă. (Epistola I. către Corinteni 15, 52.)

Regele cel mare a cerului, pământului, cerurile cerurilor va da porunca și la acest cuvânt toate se vor mișca.

Vor veni nainte cei vii și cei morți. Cei vii din cer cu suveranul lor Iisus Christos și cu ceata cea mare a îngerilor, iar cei morți vor ieși din mare, din iad și din imperiul morții. Și toți vor sta înaintea scaunului de judecată a marelui rege Dumnezeu.

Deosebire n'a fi. Contra poruncei nu se va putea nimenea rescula. Înfricoșată putere va fi aceea, care va aduna la oaltă ceata cea deplină a celor vii și a celor morți.

La un cuvânt de poruncă.
La cuvântul de poruncă a celui mai mare Rege. Oh aceea va fi o mare mobilizare.

Mobilizarea țărăască de acuma nu-mai o icoană mică ne-a arătat nouă, și totuși ce semin puternic, apucător, pre tot omul pătrunzător a fost acesta. Să ne facem dară o idee slabă

despre aceea zi mare, care va urma și să fim gata la ea, că nu o știm, în care zi și sară ne va vesti nouă aceasta trimbiță a îngerului.

Din B. H.

DIN FĂURIE.

Cu vremea de „bătăiă” au toate întârziere, și cu acelea „toate” și foița noastră „Adevărul” suferă întârziere. Noi nu am fost nici odată prieteni ai războiului și nici astăzi nu putem lăuda pre aceia oameni, cari abea așteptau, să „se facă bătăiă”, că ei doară sunt scăpați de ea, adecă trecuți de aceea vristă, a mai face serviciu militar, ori că au fost la asentare aruncați afară și acuma gândesc, că dacă vor pieri mulți de bătăiă atunci ei, cei nesățioși, vor căpăta averi, bani, pământuri, căși pentru un foarte mic preț, și astfel se vor îmbogăți pe ruina altora. Dară ei au uitat în aceasta socoteală a lor, că încă mai este unul, care vorbește și lucrează, și poate trimete pre servul său „moartea” și la cei mai sănătoși lacomi. Dară „ceea ce întârzie, nu trece,” zice un proverb.

* * *

Oarecineva a lăudat pre Țarul rus, că el ar fi dat în ținuturile lui „libertate Baptistilor.” Doră prin publicarea cea mare în gură „Către iubii mei ovrei”? Noi despre altă nu am cetit în ziare; dară despre aceea am cetit, că scurt după publicarea mai sus numită începură în ținuturile rusești a macela pre ovrei. Ce mai libertate! Pentru aceea e „Țarul rus mai milos decât Țarul ungurean, care vrea să scoata pre toți B. din Statele Unite.” Noi am îndemna pre așa unii, a nu vorbi așa ceva despre „Țarul ungurean”, că ei nu știu ce vorbesc. La noi în Ungaria au frații nostri o libertate destul de mare — o dovadă dau frații din tabără

când ne scrie, că și în vremea când nu să luptă, să adună în corturi și țin servicii dumnezești; nu-i asta libertate? — afară dacă ici colea câte un ofician le face vr'o piedică. Ce atinge pre cei din Statele Unite, o putem spune cu tot dreptul, că când patria și familia noastră este în pericol, atunci eu nu sunt, și nici nu pot fi liniștit în țară streină, conștiința mea trebuie să-mi facă multe împutări, și mult să mă neliniștească, chiar și atunci, când măși arăta a fi liniștit. Dapoi că toată pacerea își apără cuibul ei, și își dă viața pentru puii ei. Dară aceia oameni, cari nu vreu, să asculte chiâmarea pentru a veni, să pare a fi mai fără de milă către puii lor, pentru că lăcomia după Dollari le-a orbit ochii și conștiința. Bine mi-o scrisse un Păstor american, că mulți „numai pentru Dollari merg la America, și ca să fie de năcaz Păstorilor.” Iar dacă e vorba, că „Țarul ungurean vrea să scoată pre toți B. Romani din S. U.,” atunci ce ar putea dovedi mai bine pe lângă nepatriotismul și nepăsarea lor față de patrie, de „Țar” și de Dumnezeu. Cuvântul lui Dumnezeu spune: „Dați împăratului, cele ce sunt ale împăratului; și lui Dumnezeu...” Iar de ne opunem poruncei împărătească atunci nu suntem implinitori, ci călcători... Atunci dară Români nepocăiți din S. U. sunt mai la cale, că ei au urmat porunca, și numai B.-i să o pun. Rău sămni! Că împărățiile și autoritățile sunt rânduite de Dumnezeu; fă dară binele și vei avea laudă. De altum nu trebuie nici aceea uitat, că o bună parte a B. R. din S. U. la întiul lor păș spre America au făcut contra puterii autorităților. Ieșind din patria lor pe cale necuvenită, pentru care încă un Păstor ne-a scris, că ce va fi cu ei, cum să fie acolo primiți și priviți. Nu, nu, nu trebuie pre niște patrioți ca aceia ce vreu să vină acasă, să-și apere patria și familia lor, opriți și îndrumați la implinirea datorințelor lor. Noi știm și cunoaștem pre așa unii, cari

când au auzit întiia publicare de mobilizare nu au căutat la avere, banii, familia, rangul lor, ci au zis „mergem!” și aceia încă au fost și sunt B. R. Așadară „Țarul ungurean” nici odată n'a fost crud către Bapțiștii țării sale, de ori-ce neam și limbă ar aparținea ei, și nici astăzi nu-i chiamă el din S. U. ca să-i nimicească, ci tocmai dincontra, ca ei să-și facă datorința lor patriotică; de sub care nici cei mai mari ai țării nu să pot trage, dincontra o știm noi, și dacă nu toți, foarte bine, ce bună-tate au gustat Bapțiștii din Rusia până acuma, și ce au aștepta și de acuma.

* * *

Că ce multă durere aduce războiul patriei noastre și tuturor țărilor cari poartă războiul aceea cine o poate spune! Mult au și vai, multă mizerie și năcaz, multe suspinuri și lacrimi a adus el deja, și cât va mai aduce! Noi, chiar de am birui pe deplin, nu ne putem bucura, când privim la ranele cauzate, inimile sdrobite și sângele vărsat. Nici să nu o gândescă cineva, ca noi am dorit războiul, sau ca ne-am fi învoit la el. Inse nici aceea nu cugete cineva, că regele nostru și consoțul său de arme ar fi avut o așa mare pasie, a se pune cu așor la luptă. Nu! Dară erau alții, mai flămânzi după pământ, mai doritori de câștig. În zilele trecute am cetit dintr'un ziar, de 2 ani, că Franțuzii s'au pregătit bine la luptă cu tot felul de arme, dară mai ales cu o „a cincia armă”, cu aeroplanul, care la ei să părea a fi desevărsit, cu care socoteau și ziceau: „Germanii numai în fugă își vor putea afla mântuirea.” Atât de minunat o plănura ei. O altă foiă engleză scrisse: „Războiul nu-i iertat să înceteze, până când corăbiile Germaniei de războiu nu vor fi cufundate; întăriturile ei făcute asemenea pământului; armatele ei desființate; proviziunile sau rezervele ei de războiu nimicite; Birocrații ei militari și civili împușcate ori esi-

liați. Delenda est Germania! (Jos cu Germania!)” Astfel vorbesc englezii cei „pioși”. Și ce să fie zis „Țarul cel milos”, la cărui poruncă au fost așa-zis totdeauna îndesate închisorile siberiei de oameni o bună parte Baptisti nevinovați. Auzi numai: „Trebuie nimicită până și mățele ungurene!” Oare ce i-au făcut mățele? Noi o înțelegem, dacă am pus mână la armă, că pentru ce.

Judecata lui Dumnezeu de regulă fu trimisă asupra popoarelor coapte le aceea. Când Israel păcătuia și nu voia să primească soliele dojenitoare ale lui Dumnezeu, atunci avea el Filistenii, Amelekiții, Asirienii, Madianiții etc. pregătiți, prin cari îi muștra simțibil; iar când să întreceau la el cu pocăință, atunci Dumnezeu de regulă nu se mai folosea de acelea secole, ci le dădu chiar și nimicirei; că poporul lui Israel nu putea învăța dela acele popoare nici un bine. Noi dela vecinii noștri Sirbi, prin cari veni acest vârtej european, nu am putut învăța nici un bine, ci așazis numai rău. Eu, ca unul care așazis am crescut între Sirbi în Banat, o pot spune, că am căpătat o lecțiune simțibilă dela tata meu, care n'am uitat-o încă, fiind în etate de cam 6 ani, pentru că am învățat a injura amintind pre „Boga” (Dumnezeu) în jucăria mea. Șirbul nici nu prea știe multe vorbi, fără să nu amintească acest nume ca de fală injurându-l. Iar de se mânie, atunci nici nu auzi alta din el ca „Boga” (Dumnezeu) și „Sunțe” (Soarele). Iar în brutalitate și cruzie abea că-i întrece cineva. Nu o zic, că și Românii noștri, ba și Ungurii o fac cam așa. Tot așa și lumea civilizată din apusul Europei a învățat foarte mult delu Franțuzii. A învățat spre pildă reducerea nașterilor și pörtul hainelor urite, strimte, modia cea mai nouă, tot de acolo venia. În Franța s'a putut de un șir de ani observa prin statistică, că popularitatea ei din an în an scădea, cu mai multe mii. Aceștia au învățat-o

cu durere mai multe femei germane, dară și ungare și ce-i destul de dureros: și cele române. O urita modie și lui Dumnezeu nici de cum plăcută. Dacă acuma Dumnezeu muștră și umilește pre învățători noștri pentru așa doctrine prin noi, atunci ce să mai zicem noi. Este, că nici noi n'am meritat alta, dară de nu ne-om pocăi din aceste urite și scârboase păcate ca să nu le mai facem, și noi toți o putem păți asemenea! Îndure-se bunul Dumnezeu și cruce rămășița poporului nostru.

Despre împăratul Wilhelm nu numai odată am putut ceti, că el toată onoarea o dă lui Dumnezeu pentru biruințele câștigate. Frații noștri Germani nici nu să lasă, a nu mulțami bunului Dumnezeu pentru așa un domnitor, care nu se rușină a cerca cartea lui Dumnezeu și a-și pleca capul și genunchii înaintea tronului celui Preaînalt. Dacă cetim reporturile din zilele de mobilizare în Germania, oh ce mult popor s'a adunat să caute pre Dumnezeu părinților lor; bisericele erau îndesate, adunări paralele s'au făcut prin parcuri și pe strade; oamenii mici și mari suspinau și se rugau. Erau ei mulți indiferenți până aci, acuma ziseră: „Să ne înloarcem la Dumnezeu!” (Și un popor care caută pre Dumnezeu are drept a trăi. (Iona 3, 10.) Îndure-se bunul Dzeu și de patria noastră, unde încă să gândească mulți la el!

MISSIUNE.

* **Botez în Mariaradna.** Cu ajutorul lui Dumnezeu am avut în 12 sept. un botez binecuvântat în Mariaradna, unde s'au botezat 23 de suflete rescumpărate și primite ca membre în turma Domnului după ce au pus bună mărturisire despre credința lor în Domnul Iisus.

* **Botez în Sânmiclăușul românesc.** În ziua de 6 sept. ne-a dat Domnul

bucurie mare precând s'au botezat la mărturisirea credinței lor 13 suflete mântuite prin Domnul Iisus. Actul botezului s'a îndeplinit prin fr. I. Țirban, iar împărțirea Cinei prin fr. Ș. Popa în adunare, unde s'a umplut bine de popor și cântări frumoase au sunat în cor conduse de fr. Ujvároși, unde era o mare bucurie. Domnul Iisus Christos și Părintele cereșe să deie binecuvântare preste plantele sale.

Trimis de un fr. mai bătrîn.

* **Botez în Szölöcsigerél.** Cu ajutorul Domnului au avut frații din Seleuş o mare bucurie în ziua de 13 sept. când s'au botezat 61 suflete în canalul Palatin prin fr. Cornea, ca o dovadă a credinței lor în Domnul Iisus Christos. Deie bunul Dumnezeu ploua îndurării sale preste nouile plante, că să crească, să înflorească și să aducă roadă spre mărirea lui. R.

* **Botez în Talpaș.** O mare bucurie am avut noi frații din Talpaș și prejur, care ne-am adunat la olaltă în ziua de 23 august după amiază, unde a fost un număr frumos de popor. Deși multă jale și întristare era pe pământ între oameni din partea războiului, noi în duch ne-am bucurat, fiind că și în așa timp am putut lucra în via Domnului cu cea mai mare liniște, și așa ajungând la apă, până s'au îmbrăcat cei de botezat noi am cântat cântarea: A mântuirii veste. . . . Apoi a stat fr. Florian, bătrînul adunării Talpaș în mijloc arătând cuvintele Domnului dela Mateiu 28, 18. La care a și ținut o frumoasă vorbire cam scurtă, că un nuor des ne-a acoperit cu puține picături de plouă, și așa pășind în apă, a botezat în moartea lui Christos 25 de suflete din loc și prejur. Domnul să binecuvinteze nouile plante și să le țină în grădina sa.

Trimis de T. ■

* **Botezuri în cercul Kőrösbökény.** Prin grația Domnului am putut și noi sărba o zi frumoasă de botez în Kőrösbökény Dumineca în 27 sept. în care zi s'au botezat 61 suflete mântuite de Domnul prin fr. Cornea. Deși

era vremea bine recoroasă și plouasă, totuși nu a stricat pre cei de botezat, mai ales că au avut apă caldută la un isvor din hotarul comunei. Cina Domnului și într'oducerea nouilor membre încă s'a putut face la apă pe o pașiște frumoasă. Domnul a dat într'aceea ordin nuorilor, ca să nu ne ude până se va găta actul și ei l-au ascultat, numai puțin picura ploua. Oh de l-am asculta noi toți așa, ca nuorii. Fie el preamărit pentru toate prin noi toți!

Deasemenca a doua zi a mers fr. Cornea însoțit de puținei frați cu trăsura din Kőrösbökény la Feltót, unde încă așteptau 10 suflete mișcarea apei, și pre cari le-a botezat la mărturisirea credinței lor. Domnul să se îndure de mai mulți încă.

Dela Feltót întorcându-se s'au dus la *Peleskefalva* unde încă au fost 10 suflete doritoare după apa botezului. Și aici s'a făcut lucrul lui Dumnezeu de către servii săi. Și dacă nu era bucuria noastră din partea celor de afară deplină că unii cari încă ar fi dorit botezul sunt duși la armată, dară totuși avem bucurie, că Domnul încă nu ne-a părăsit. În celelalte stăm noi sub scutul aripelor celor puternice ale Domnului, numai el știe ce ne servește nouă spre bine. Al nostru lucru este, a ne ruga neîncetat și cu mare credință, ca Domnul să deie o pace grabnică și lungă, și să ne ferească de fuga de iarnă. Fie Numele lui glorificat pentru totdeauna. R.

Servul.

Dela Christina Roy.

(Traducere autorizată de V. B.)

„Și dacă nu vrea el“, zise ginerile viitor, „atunci apucă-te totuși tată! Eu voiu lăsa bucuroș meseria mea. Nu-i de lipsă să fie tocmai o prăvălie. Deschideți o crișmă si o măcelărie către ea — așa nici nu este aici — și ni-o dați nouă. Eu încă voiu băga o câteva sute de florinți în ea, și a ni-o aranja puteți din partea,

care ați fâgăduit-o la Evca. Așa rămânem noi frumos la olaltă, și Samco poate iarăși zăcea prin grădina de pomet ca până aci." La început erau aceste cuvinte numai glumă, și ginerile viitor voia prin ele să silească pre cumnat; dară cum să întâmplă de multe ori, în sfârșit căpătă el în fapt pofta la aceea. Evehei îi plăcu că nu ar fi silită să meargă dela mama la soacra. Care mamă nu ar fi vioasă, să poată ținea pre fiica ei lângă sine, când aceea să mărită! Prin aceasta fură și ochii mamei orbiți. Petraș își aduse aminte, că averea lui ar putea rămânea la olaltă; nu trebuia să o desfacă, ca să plătească partea fetei. Până seara a fost treaba făcută.

"Dapoi, cumu-i?" întrebă ginerele de Samco nainte de a se duce din părere numai, "face-vei voia lui tata, ori să vin eu?"

"Voi ați zis, că eu sunt un cerșitor," zise Samco, și glasul lui tremura de durere adâncă. "E adevăr, că eu sunt olog de amândouă picioarele; dară ași mai vrea să fiu olog și de amândouă mâni și să merg a cerși, decât a mă nutri din o așa ocupaciune infernală.

Dară încă nu ești tu aici, și Dumnezeu e Atotputernic, el de sigur o va zădărnici și nu vă va lăsa să vă împliniți planul vostru."

"Dapoi om vedea, iubite profet!" riseră amândoi tinări, și merșeră.

* * *

A doua zi merșe Petraș la Method. Acesta săpa iarăși cu Podhaischi pe rămășița pământului său. Pe acela stăteau încă ici-colea sprini, pe lângă cari pășuna bătrînul David caprele sale.

Mânia era trecută la Petraș; el să căia, că a supărat pre fiul său fără de cauză, și așadară voia el acuma a se răbuna în acela, despre care credea, că ar fi vina la împotrivirea lui Sameco. El știa părerile lui Method despre beătură. Method nu numai pre Podhaischi, ci și pre On-

drașic și servul său și pre Sameco l-a desfăcut de ca și s'a silit, chiar și pre el a-l desface de a bea beături îmbătătoare, precând zise, că nu numai ruinător, ci și o rușine și păcat.

Petraș n'a putut toată noaptea dormi. El nu voia să-și schimbe vorba, că va alunga pre Sameco din casă, de nu-i va face voia; dară a-l scoate afară, contra la aceea să opunea nu numai fala sa țărănească, ci — cum o zic oamenii — și inima sa.

Eri n'a sămțit-o el în mânia sa, că ar avea-o astăzi totuși. Toate acestea îi puteau rămânea păstrate, gânda el amărit, dacă n'ar fi servul lu Ondrașic. Dară îi dau eu lui!

Pe cale crescu amărăciunea lui, și când ajunse la pământ și văzu, cât de voios lucra acela, care a ațîțat iadul în casa sa, pe pământul său, să sui mânia în el cât mai sus.

"Ce ai băgat tu în capul fiului meu?" începu el, după ce abea să sălutară. "Vine așa un vagabund, nici nu știu de unde, și va face în casa noastră nefericire și desbinare! Ce grije ai tu, dacă eu vreu să am birt; de ce ațîți tu pre fiul meu la neascultare?"

Ovrelu auzi strigarea să întoarse, să sculă, veni mai aproape și să uită la tinărul creștin. El tot era curios, cum se va purta el, când îi s'ar face nedraptete, acuma. avu el ocașiune.

Ovreul o știu mai bine, ce mult bine făcu Method acestui bărbat. El învăță pre fiul său a ceti și a scria și toate, câte el putea; el îl rugă pre el, pre bătrînul David, a-l învăța a socoti și a conduce protocolul. Câte numai putea, făcea el lui ca vecin; și acuma îi plătește acesta în gata napoi. Un cuvânt urît, soărbos după celalalt isbucneau din gura lui Petraș.

Ca incremenit privea ovreul în fața celui desprețuit. El stătea liber îndreptat, să propti pe hârlețul său și privea atât de liniștit la pământ, ca și când nu l-ar atinge pre el acele cuvinte. Pre bătrân îl umplu mânia

Mai bucuros ar fi mers el spre acela om și l-ar ocări, înfricoșat l-ar ocări! Dară nu putea. (Continuăm.)

LECTIUNI DE DUMINECĂ.

Duminecă, în 18. Octomb.

42. Lupta lui Iisus în Ghetsemane.

Marcu 14, 32—42.

Cuvânt de aur: „Priveghiați și vă rugați, ca să nu cădeți în ispită.” Mat. 26, 41.

Dupăce Iisus a sărbat cu învățăceii săi paștile și a constituit Cina, au cântat „Psalmi”, și apoi merse el afară cu ei pe muntele olivilor, unde a tinut către învățăceii săi aceea vorbire măreață, care ne-o scrisse Ioan evangelistul. Aici spuse el învățăceilor săi, că ei toți se vor împrăștia dela el. Dară Petru nu voia să lase acestea în loc și zise, că el de sigur nu se va scandalisa de Iisus. Până-când vinzarea nici unul nu o credea celui-lalt, și întrebau: „Eu sunt?”, totuși credea Petru rătăcirea în Domnul altora, pânăcând el lui-și nici de cum nu o credea. Dară acuma trebuia să-i spuna Domnul, că el nu numai se va rătăci în Domnul, ci încă va și tăgădui pre Învățătorul său. Dară asta nu o voi Petru nici de cum primi, ci respuse: „Și de ar trebui să mor cu tine, nu vreu să te tăgăduiesc.” Dară Iisus avu drept. El ne cunoaște pre noi mult mai bine, decât noi ne-am putea cunoaște. Dară astăzi încă nu o avem de lucru cu tăgăduirea lui Petru, ci cu lupta cea înfricoșată sufletească a lui Iisus în Ghetsemane.

Aici vedem noi: 1. Iisus să luptă în singurătate lină. (v. 32—36.) 2. Învățăceii dorm plini de întristarea inimii. (v. 37—42.)

Întrebări reasumătoare: 1. Unde merse Iisus cu învățăceii săi după sărbarea Paștilor? 2. Unde lăsă el opt din învățăceii napoia sa? 3. Pre cari l-a luat el cu sine mai afund în grădină? 4. Ce a pofțit el dela acești trei

învățăcei? 2. Pentru ce să ruga el deci lui Dumnezeu? 6. Cum găsi el pre Petru, când veni la el? 7. Care îndemnare îi spuse el lui și nouă? 8. Cât de tare s'a rugat Iisus către Părintele? 9. Cum ascultă Dumnezeu rugăciunea lui? 10. Ce avem noi din aceasta rugăciunea luptătoare?

Duminecă, în 25. Octombere.

43. Iisus și Iuda.

Matciu 26, 14—25; 27—30; 27, 3—10.

Cuvânt de aur: „Vai de omul acela, prin care Fiul omului să vinde!” Mat. 26, 24.

Leccióniunea noastră de astăzi, care să compune din mai multe părți, o are de lucru cu Iuda. Deși sunt numai întâmplările din sfârșitul cursului său ca învățecel, dară ele sunt totodată și cele mai însămnătoare și mai înfricoșate, care sunt scrise nouă spre învățatură și spre dojeană. Iuda e o personalitate enigmatică, mai ales că noi prea puține știm despre el decât a putea avea judecată clară și hotărîită despre el. În tot cazul l-a primit Domnul pre el după aceea noapte serioasă de rugăciune în numărul celor doisprezece. El avu atăta încredere în acest cerc, că fu pus ca purtător de cassă, și el s'a purtat și a dat tot așa, că nici cea mai mică presupunere contra lui, când zise Iisus: „Unul dintre voi mă va vinde.” Dară să pare a nu fi fost un om sincer, caracter drept și adevărat. El avea în tot cazul mari daruri și capabilitate. De nu s'ar fi făcut el vinzătorul, ar fi putut deveni un apostol singular, și aceea în tot cazul voia Iisus prin primirea în cel mai strîns cerc al învățăceilor să-l facă. Dară Iuda să pare să fie avut numai interese pământești naintea ochilor, când să alătură lui Iisus. Deși aveau și ceialalți învățăcei o împărăție pământească de misiune în gând, dară ei să lăsară de Domnul spiritualminte și dumnezeeste înrîuriți, pânăcând Iuda rămasă lipit de cele pământești și trupești. Așa nu ajunse el nici odată la socoteala sa. Pentru aceea căută el înlocuire și deveni mai nainte fur, doară într'un mod foarte fin, că în toată vremea să

putea îndreptăți înaintea oamenilor. Iar când scăpă un profit bogat, pentru că Maria unse pre Domnul, în loc a pune banii în cassa lui Iisus, fu el revoltat și trase pre învățacei într'o critică neîubitoare. Dela Domnul respins, să pare a se coace în el amărăciune și răz bunare, și ca înlocuire pentru cele pierdute merse el la archierei cu oferirea: „Ce vreți să-mi dați? Eu vi-l voi vinde.” Suma oferită este că-i cam mică, ca să îndreptătească vânzarea din lăcomie, dară fiecare om e de multe ori în lucrarea sa o enigmă, și păcatul amăgește. Și pre Iuda l-a amăgit îndoit și întreit.

Aici vedem noi: 1. Iisus descopere pre Iuda ca vânzător. (Cap. 26, 14—25.) 2. Iuda vinde pre Domnul prin o sărutare. (v. 47—50.) 3. Căința și sfârșitul vânzătorului. (Cap. 27, 3—10.)

Întrebări reasumătoare: 1. Cine a vîndut pre Domnul Iisus? 2. Pentru care preț a făcut el aceasta? 3. Unde fu Iisus vîndut? 4. Cum l-a vîndut Iuda? 5. Cum o pați el după vînzare? 6. Ce un sfârșit avu vânzătorul? 7. Ce te învață pre tine aceasta lecțiune?

Duminecă, în 1. Novembre.

44. Prinderea lui Iisus.

Matciu 26, 47—68.

Cuvânt de aur: „Adusu-s'a ca un miel spre junghiare; și ca oaia mută înaintea tunzătorului ei, n'a deschis gura sa.” Isaia 53, 7.

După ce am văzut și ne-am făcut mai cunoscuți cu Iuda, vânzătorul în lecțiunea din din urmă, venim astădată și petrecem pre Iisus din grădina Ghetsemane până în palatul archiereului. O cale tristă o putut fi aceasta pentru el, care înse era fără de păcat, pentru noi, cei păcătoși. Iisus nu s'a apărat, el s'a lăsat legat de bună voie și dus înaintea judecătorilor săi nemiloși, cari căutau după mărturie mincinoase contra lui, dară nu aflau. Apoi îl ispitesc în vorbirea lor cu el, dară nu află nimic, până când el din gura sa vorbitoară de adevăr le spune un cuvânt adevărat,

și la aceasta îl judecă ei, nu pentru că ar fi fost vinovat, ci tocmai pentru adevăr, că cuvintele Scripturii trebuiau împlinite.

Aici vedem noi: 1. Vînzarea prin Iuda și prinderea lui Iisus. (v. 47—50.) 2. Vitejia necuvenită. (v. 51—54.) 3. Mărturiile mincinoase (v. 55—62.) 4. Mărturia lui Christos și condamnarea la moarte (v. 63—68.)

Întrebări reasumătoare: 1. Cum vîndu Iuda pre Domnul Iisus? 2. Cum veniră după el? 3. Cine voia să-l apere? 4. Unde fu el dus? 5. Ce fel de mărturie mincinoase? 7. Ce fu apoi întreat de Domnul Iisus? 8. Ce mărturisî el? 9. Ce ziseră apoi archiereii? 10. Ce făcură apoi alții cu Iisus după ce fu condamnat? 11. Dapoi tu ce faci cu Iisus?

Duminecă, în 8. Novembre.

45. Sămănat și seceriș.

Galatoni 6, 1—10.

■ Dumineca generală de reținare.

Cuvânt de aur: „Ori-ce somănă omul, aceea va și seceră.” Gal. 6, 7.

Lecțiunea de astăzi iasă atară din rândul celorlalte ca să servească unui scop general între omenime. Câte lucruri bune a stricat viața cea neregulată a oamenilor prin bentura cea stricăcioasă a alcoolului. Noi ar trebui tot așa o luptă mare și crâncenă să o luăm sus contra beuturilor îmbătătoare, cum o fac în zilele noastre împărații nostri aliați contra barbarizmului și tiraniei unor puteni europene. Împăratul Germaniei a și dat o aspră poruncă contra cea mai mică folosire a beuturilor îmbătătoare, că acelea nu numai odată au adus nefericire asupra armatelor, și precum o știm, și la noi e cam așa. Dară un creștin ar trebui să pășască cu atât mai cu mare energie contra acestui demon, care ruinează tropul și sufletul multor oameni și-i bagă în pierzare vecinică. De vrem noi ca învățători a-i școalei de duminecă să ajungem în aceasta ceva scop, atunci noi înșine trebuie și declarăm acestui tiran resbelul. Și câți sunt muți între noi!

Duminică, în 15. Novembre.

46. Iisus și Petru.

Marcu 14, 27—31. 53. 54. 66—72.

Cuvânt de aur: „Celui ce 'i se pare că stă, să iee aminte, ca să nu cază.“ I. Cor. 10, 12.

Colo în locul liniștit, unde Iisus a arătat pre vinzătorul său, a vorbit el și despre ceilalți învățăcei, că il vor lăsa și se vor duce toți în toate părțile. Petru nu vrea să crează aceasta, el iubea și respecta mult pre Domnul său, dară nu era îndoielnic nici în startornicia sa, ci să încredea tare în sine. El nu se va lăpăda, chiar să vie moartea. Domnul spune, că da. Petru se va lăpăda. La prinderea Domnului il aflăm noi încă că un apărător viteaz (Ioan 18, 10.), dară apoi il vedem urmând de departe. Și când ajung în curtea și palatul arhierului, iacă și Petru ajunsese, și căuta a se încălzi pe din afară, că recisă din lăuntru. El să face a uita de toate și să amestecă între batjocuritori, unde curând să află ocașiune, a fi întreat. Dară Petru să teme doară, că va fi respins dela căldura cărbunilor, care totuși îi pica lui bine, și să pune pe tăgăduite. Oh Petre, câți frați mai ai tu astăzi, cari pentru un câștig mic trupesc tăgăduiesc pre Domnul lor cel mare! Oh de s'ar întoarce și ei cu plâns amar și cu căință adevărată la Iisus ca Petru făgăduindu-i și ținând făgăduința credincioșiei neclătit.

Întrebări reasumătoare: 1. Despre cine vorbește lecțiunea de astăzi? 2. Ce zice Petru lui Iisus? 3. Ce respuns capătă el dela Iisus? 4. Dapoi Petru ce asigura și mai tare? 5. Ce făcu Petru când Iisus fu prins și dus? 6. Unde-l aflăm apoi pre Petru? 7. Ce făcea el acolo? 8. Cum fu Petru cunoscut? 9. Ce întrebare de el? 10. Ce auzi Petru după ce tăgădui pre Domnul său de trei ori? 11. Ce făcea acuma Petru? 12. Ce vrei tu să înveți din aceasta lecțiune?

Duminică, în 22. Novembre.

47. Iisus înaintea lui Pilat.

Mateiu, 27, 11—31.

Cuvânt de aur: Mateiu 27, 22.

Întrebări biblice.

Un frate ne-a trimes următoarele întrebări pentru de publicat, cure o și facem buciuros, cu atât mai virtos, că știm că iarna să apropie și tinării nostri, care încă nu sunt în serviciul patriei, au vreme de a cerca Biblia. Noi le dorim la frați și surori o iubire către Biblia lor, care este cartea lui Dumnezeu și la care Domnul Iisus ne îndeamnă: cereați Sripturile, că vi se pare... Căutați dară următoarele.

1. Cine s'au adunat pe un ogor plin de linte?
2. Cine s'au bătut în valea sărei?
3. Cine a bătut cu un toiag de boi 600 de oameni?
4. Cine a murit mâncat de viermi, pentru că nu a dat lui Dumnezeu mărirea?
5. Cine au fost dați satanei, ca să se învețe a nu huli?

Respunsul l-am cere pe 20. No-

Toți cetitorii „Adevărul“-ui sunt rugați, cari încă nu au trimes banii pentru foi, să binevoiască a nu întârzia, că noi suntem în mare lipsă de bani și ne pică bine și numai puțin dacă căpătăm dela fiecare datornic, baremi om putea în câțva corespunde cerințelor lucrului. Banii tot la adresa de mai nainte să se trimeată la Budapesta.

Frații nostri sunt rugați, cari au fii, ori părinți, ori frați, membri adunărilor, ori prietini pe câmpul de luptă în războiu, să binevoiască a ne trimete adresa lor, ca cât e cu putință să-i putem provedea cu scrieri religioase.

Moartea eroică pe câmpul de luptă a murit fr. I. Moțocan din Selesș.

Redactor responsabil:
VASILIU BERBECAR.